

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 7/14
V Luxembourg, 22. januarja 2014

Sodba v zadevi C-270/12
Združeno kraljestvo proti Parlamentu in Svetu

Pooblastilo Evropskega organa za vrednostne papirje in trge, da v nujnih primerih posreduje na finančnih trgih držav članic, da bi reguliral ali prepovedal prodajo na kratko, je skladno s pravom Unije

Izvajanje tega pooblastila, ki je razmejeno z različnimi merili in pogoji, ki določajo področje delovanja tega organa, ne posega v ureditev prenosa pooblastil, določeno s Pogodbo DEU

Evropska unija je leta 2012 sprejela uredbo, katere namen je uskladiti prodajo na kratko v okviru finančne krize.¹ Prodaja na kratko pomeni prodajo delnic in vrednostnih papirjev, ki jih prodajalec ob prodaji ne poseduje, da bi iz padca njihove cene ustvaril zaslužek. Cilj Uredbe je zlasti preprečiti, da bi v primeru motenj na finančnih trgih cena finančnih instrumentov nenadzorovano padla zaradi učinka prodaje na kratko.

Uredba je bila sprejeta na podlagi člena 114 PDEU, ki omogoča sprejetje usklajevalnih ukrepov za približevanje, potrebnih za vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Člen 28 Uredbe Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge (ESMA) podeljuje nekatera pooblastila za posredovanje. Tako lahko ESMA s sprejetjem pravno zavezujočih aktov posreduje na finančnih trgih držav članic Unije, če sta ogrožena pravilno delovanje in integriteta finančnih trgov ali stabilnost celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela.

Združeno kraljestvo je maja 2012 pri Sodišču vložilo tožbo za razglasitev ničnosti člena 28 Uredbe. Združeno kraljestvo med drugim navaja, da je bila ESMI podeljena široka diskrecijska pravica, ki ima politično naravo, in to ob neupoštevanju načel prava Unije v zvezi s prenosom pooblastil. Združeno kraljestvo trdi tudi, da člen 114 PDEU ni ustrezna pravna podlaga za sprejetje pravil, ki jih vsebuje člen 28 Uredbe.

Sodišče v sodbi, izrečeni na današnji dan, ugotavlja, prvič, da člen 28 Uredbe ESMI ne podeljuje nobenega samostojnega pooblastila, ki bi prekoračevalo pooblastila, ki so bila temu organu dodeljena ob ustanovitvi.² Sodišče poudarja tudi, da je izvajanje pooblastil iz tega člena razmejeno z različnimi merili in pogoji, ki določajo področje delovanja ESME.

Na eni strani je ESMA namreč pooblaščen za sprejetje ukrepov iz izpodbijanega člena le, če se ti nanašajo na ogroženost finančnih trgov ali stabilnost finančnega sistema Unije, kadar obstajajo čezmejni učinki. Poleg tega za vse ukrepe ESME velja pogoj, da bodisi noben pristojni nacionalni organ ni sprejel ukrepov za obvladovanje te ogroženosti bodisi je en ali več pristojnih organov sprejelo ukrepe, ki niso primerni za spopadanje z njo.

Na drugi strani mora ESMA upoštevati, v kolikšni meri ukrep (i) pomembno zmanjša ogroženost finančnih trgov ter stabilnosti finančnega sistema Unije ali (ii) znatno poveča sposobnost pristojnih nacionalnih organov za spremljanje te ogroženosti. ESMA mora skrbeti tudi, da tak ukrep ne povzroči tveganja regulatorne arbitraže in da se učinkovitost finančnih trgov zaradi negativnih

¹ Uredba (EU) št. 236/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o prodaji na kratko in določenih vidikih poslov kreditnih zamenjav (UL L 86, str. 1).

² Glej Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, str. 84).

učinkov ukrepa, vključno z zmanjšanjem likvidnosti teh trgov ali ustvarjanjem negotovosti za udeležence na trgih, ne zmanjša nesorazmerno v primerjavi s koristmi ukrepa.

Obenem Sodišče poudarja, da se mora ESMA posvetovati z Evropskim odborom za sistemska tveganja in, kjer je to ustrezno, drugimi ustreznimi organi. Poleg tega mora ESMA pristojnim nacionalnim organom prigrasiti predlagani ukrep. ESMA mora prav tako ukrepe pregledovati v ustreznih intervalih (vsaj vsake tri mesece), tudi če so ti le začasni. Poleg tega je podroben okvir pooblastil za posredovanje, dodeljenih ESMI, poudarjen s tem, da je Komisija pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za opredelitev meril in dejavnikov, ki jih morajo pristojni organi in ESMA upoštevati pri odločanju, v katerih primerih obstajajo nekateri neugodni dogodki ali neugoden razvoj dogodkov ter ogroženost finančnih trgov in stabilnosti finančnega sistema Unije.

V teh okoliščinah je Sodišče razsodilo, **da so pooblastila, ki jih ima ESMA, natančno razmejena in je nad njimi mogoč sodni nadzor glede na cilje, ki jih določi organ, ki je nanj prenesel pooblastilo.** Sodišče je na podlagi tega sklenilo, da **so ta pooblastila v skladu s Pogodbo DEU.**

Drugič, Sodišče poudarja, da ker Pogodba DEU organom, uradom ali agencijam Unije izrecno dopušča sprejemanje aktov, ki se splošno uporabljajo, je tudi ESMA pooblaščen za sprejemanje takih aktov.

Tretjič, Sodišče ugotavlja, da člen 28 Uredbe ne posega v ureditev prenosa pooblastil, določeno s Pogodbo DEU. V zvezi s tem Sodišče pojasnjuje, da se ta člen, ki ESMI dodeljuje nekatera pooblastila za odločanje na področju, ki zahteva uporabo posebnega strokovnega in tehničnega znanja, ne sme obravnavati ločeno. Nasprotno, razumeti ga je treba kot del celote pravil, ki se nanašajo na podelitev pooblastil za posredovanje pristojnim nacionalnim organom in ESMI, da bi se ti lahko spopadali z neugodnim razvojem dogodkov, ki bi ogrožal finančno stabilnost v Uniji in zaupanje v trge. Zato morajo imeti ti organi predvsem možnost začasno omejiti prodajo na kratko nekaterih vrednostnih papirjev ali sklepanja poslov kreditnih zamenjav, da bi ohranili finančno stabilnost v Uniji.

Četrto, Sodišče poudarja, da člen 114 PDEU ne določa, da morajo biti ukrepi, ki jih zakonodajalec Unije sprejme na podlagi tega člena, glede naslovnikov omejeni le na države članice. V tem okviru Sodišče pojasnjuje, da je želel zakonodajalec Unije s členom 28 Uredbe vzpostaviti primeren mehanizem, ki bi ESMI v skrajnem primeru in v natančno opredeljenih okoliščinah omogočal sprejetje ukrepov, ki se lahko uporabijo v celotni Uniji, pri čemer se razume, da imajo lahko ti ukrepi obliko odločb, naslovljenih na nekatere udeležence na finančnih trgih. Poleg tega se člen 28 Uredbe v smislu člena 114 PDEU dejansko nanaša na približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah v zvezi z nadzorom nad več vrednostnimi papirji in, v opredeljenih okoliščinah, nad nekaterimi trgovinskimi transakcijami, katerih predmet so ti vrednostni papirji. Enako je cilj pooblastil iz člena 28 Uredbe – v skladu s členom 114 PDEU – izboljšanje pogojev za vzpostavitev in delovanje notranjega trga na finančnem področju. V teh okoliščinah je Sodišče razsodilo, da **je člen 114 PDEU ustrezna pravna podlaga za sprejetje člena 28 Uredbe.**

Ker so bili vsi tožbeni razlogi, ki jih je navedlo Združeno kraljestvo, zavrženi, je **Sodišče tožbo v celoti zavrnilo.**

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je tožba utemeljena, je akt razveljavljen ali razglašen za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki je nastala z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.